

základy

duchovního života

- zkusme najít ve svém okolí někoho, kdo neodmítá diskusi na duchovní téma
- nabídněme mu několik setkání, ve kterých se může dozvědět, o čem je skutečně křesťanství
- zkusme sami vést kurz Základů se svým sousedem, nebo dlouholetým známým, spolupracovníkem... a doprovázet ho na jeho cestě k Bohu
- oddělme Boha od historie církve
- předávejme praktické zkušenosti
- zkusme více klást otázky než dávat odpovědi
- Soustředme se na setkání s Bohem. Otázky kolem církve, dogmat a věroučné otázky odložme stranou.

Tento materiál slouží především pro vedoucího „Základů“ jako podklad ze kterého čerpá. Jednotlivá setkání vede spíše podle Základů – studijního materiálu. Každá lekce je na jeden list papíru A5, který po skončení lekce nechává vedoucí tomu, s kým Základy probírá. Tak se dotyčný může ještě doma v klidu sám kdykoli vrátit k probrané lekci.

Obsah

1. Evangelium
2. Znovuzrození a pokání
3. Hřích
4. Odpuštění
5. Modlitba
6. Bible
7. Církev
8. Duchovní svět

Kontakt:

Sbor Církve bratrské v Brně Betanie,

Kamenná 1, www.betanie.cz

Petr Dvořáček, tel: 736 779 216,

petr.dvoracek@cb.cz

Tyto Základy vznikly jako podpůrný materiál pro osobní vedení lidí k Bohu. Často lidé vyjádří, že vlastně nevědí o čem to křesťanství vlastně je a mají zájem dozvědět se víc. Nejsou však natolik otevření, aby se dali pozvat do církve. Jedna z možných cest v takovém případě je nabídnout osobní vysvětlení několika základních pilířů křesťanství např. u kávy v oblíbené kavárně nebo doma. Oficiální kurzy Základů nejsou pro mnohé naše přátele lákavé. Mnozí **hledají Boha, ale nehledají církev**. Jsou otevření Ježíši Kristu a jeho evangeliu, ale nechtějí svůj život spojit s církví. Určitě ne v jejich fázi otázek a hledání.

Každá lekce Základů si žádá **osobní přípravu, modlitby a osobní blízkost Bohu**. Lekce čitatele nevedou doslova za ručičku, ale nechávají jistý prostor pro osobní domýšlení souvislostí. Zároveň se snaží sestavit jistou kostru rozhovoru, ve kterém během jedné hodiny může druhá strana pochopit něco ze základů křesťanství. Tyto Základy nechtějí být „poučkou“, kterou někomu předáme a splníme úkol. Vždy půjde o náš osobní duchovní život, o naše srdce pro lidi i pro Boha. To, co předáváme, nemůžou být myšlenky někoho jiného, ale naše osobní svědectví o Ježíši Kristu. V tomto smyslu je také důležité neustále všechny předávané informace doplňovat o své příběhy, zkušenosti, svědectví o Bohu.

Tento materiál vznikl na základě osobní zkušenosti rozhovorů s hledajícími lidmi, kteří měli větší či téměř žádné povědomí o křesťanství, ale zároveň chtěli vědět víc. Do církve však přijít nechtěli. Během jednotlivých lekcí je dobré klást otázky, zda řečené dává smysl, zda to dotyčný chápe. **Nejde o přednášky, ale o rozhovor**. Nejde o to mluvit

o biblických textech, ale o skutečném životě na základě biblických textů. Je třeba být ochoten zcela opustit svůj scénář a vydat se na cestu směrem, kterým jde partner. Jinak se naše cesty příliš rychle vzdálí. Ukázalo se, že jistou výhodou je vedení kurzu Základy v tandemu dvou vedoucích, kteří se doplňují než formou „jeden na jednoho“ (v případě, že vedete více jak jednoho člověka).

Na materiálech se základy křesťanství jsem začal více pracovat ve chvíli, kdy do našeho sboru chodilo více hostů, a já si uvědomil, že kromě nedělí jim nemáme co nabídnout. Proto jsem zpracoval Základy a nabídnul je jako oficiální kurz pro skupinu zájemců v pevně daný termín. Jaké bylo moje překvapení, že se do Základů hned přihlásilo 5 lidí. S nimi jsem prošel Základy a objevoval první věci, které musím přepracovat, kde nejsem dost srozumitelný, kde se ztrácí ten správný tah. Časem jsem si začal klást otázku, proč by kurz musel být jen na pozvánky pro skupinu lidí na určitém místě a v určitý čas. A rozhodl jsem se nabídnout Základy svému kamarádovi z dob mého dospívání. K mému překvapení souhlasil s tím, že bychom se scházeli a dokonce souhlasila s účastí i jeho žena. Oba s křesťanství neměli prakticky žádnou zkušenost. Inklinovali spíše k jiným duchovním proudům. A tak jsem začal vysvětlovat, že na Základech nejde o dogmata církve, ani nejde o samotnou církev či náboženství. Bylo třeba, aby celý batoh představ, který se jim pojil s termínem Bůh, odložili bokem. Byl to zajímavý začátek. Denně jsem se za ně modlil, jezdil za nimi každých 14 dní s úzkostí, jak přijmou to, o čem s nimi budu mluvit. A po každé jsem se vracel a v autě

zpíval a nahlas chválil Boha za krůčky, které byly nepřehlédnutelné. Po skončení Základů se oba shodli na tom, že se jim zásadně změnil pohled na víru v Boha. Najednou pochopili, že je to něco do praktického života. Najednou objevili, že křesťanství je o skutečném duchovním životě. Nikdy nezapomenu na ticho, po kterém se jeden z účastníků Základů zeptal: a co to vydání se Bohu znamená, co to je, jak se to dělá, jak to vypadá?

Jiní manželé začali Základy tak, že jsme k nim jednou zašli na Vánoce popřát pěkné svátky. Oni se zeptali, jak jsme se dostali ke křesťanství, my jim s manželkou řekli svůj příběh, a když jsem viděl, že je to zajímavá, zeptal jsem se, jestli by se chtěli dozvědět o čem je duchovní život z křesťanské perspektivy. Že bychom se mohli jednou za čas sejít na kafé a probrat to. Opět jsem se divil, že souhlasili. Společný jmenovatel lidí, kteří absolvovali Základy je, že nechtějí skončit se setkáváním a tak pokračujeme dál a čteme společně Bibli nebo procházíme jiné materiály, které už jdou hlouběji.

Jako kazatel po 12 letech musím přiznat, že skrze vedení základů sám rostu víc než přípravou na hluboké biblické hodiny. Věřím, že tento materiál vyzkoušený v praxi nám jako církvi může pomoci znovu objevit krásné Ježíšovo velké poslání, abychom činili učedníky a to ne až po jejich obrácení se k Bohu, nýbrž ve fázi jejich nevěry vůči Bohu. Základy prostě fungují, zkuste je!

Charakteristika Základů:

- 8 setkání na 1 hodinu
- jeden na jednoho nebo skupinově
- na místě, které si zvolíte
- každý týden / každý druhý týden
- interaktivní a osobní přístup

Pozvání

- pokud bys chtěl vědět víc o čem je skutečné křesťanství
- u kávy, doma projdeme 8 základních témat víry v Boha
- kdykoli, když budeš chtít, můžeme skončit
- na konci budeš rozumět jádru křesťanství a skutečnému duchovnímu životu

Cíl

- pomoc lidem porozumět o čem je skutečné křesťanství
- pomoci lidem nalézat osobní vztah k Bohu

1. Evangelium

Mnoho lidí něco ví o církvi, něco o morálním úpadku kněží, něco o financích a církvi. Slyšeli o Ježíši Kristu, ale o čem je jádro křesťanství nevědí. Už zahlédli někdy bohoslužbu v televizi, ale kromě ornátů, varhan a vážného slova si většinou nic nepamatují.

- ✚ O čem je vlastně celé křesťanství? Je především o skutečném duchovním životě, což je život založený ještě na něčem jiném než jen na materiálních věcech. Život postavený na duchu, nebo jednoduše na Bohu.
- ✚ Základní orientace: jednoduše namaluj na kousek papíru obrázky známé ze 4 duchovních zákonů a vysvětli je.

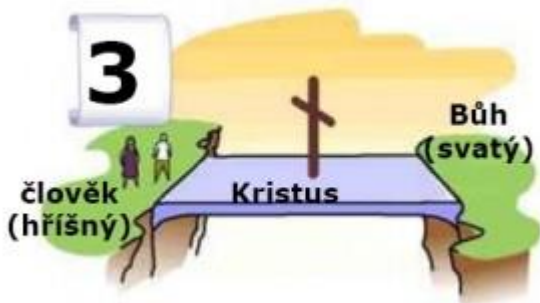

Na začátku Bůh stvořil člověka, žil s ním společně, dal mu celou zemi, jen z jednoho „stromu“ (poznání dobrého a zlého) mu zakázal jíst. Nechtěl, aby poznal zlo. Člověk, jak víme, ho neposlechl a zlo ochutnal. V tu chvíli zlo vstoupilo do světa

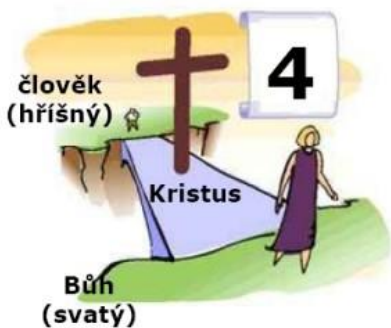
člověka a oddělilo ho od Boha. Mezi ním a Bohem vznikla propast, kterou můžeme nazvat „smrt“

V člověku zůstalo prázdné místo po Bohu, a proto hledá něco „více“ ve svém životě. Touží po jistotě, po něčem pevném, po věčném životě bez smrti, bolestí, nemocí a strachu. Touží nebýt sám, touží, aby jeho život měl smysl, směr a cíl, aby nebyl marný. Snaží se dojít naplnění těchto svých potřeb skrze „dobrý život“ skrze nejružnější duchovní a náboženské proudy, filosofické přístupy... Propast smrti a vnitřní prázdnoty však zůstává. Často si neuvědomuje, že to, co hledá je právě „ztracený“ Bůh, od něž je člověk oddělený svým vlastním zlem.

Protože Bohu nebyla situace člověka lhostejná, poslal na zem svého syna Ježíše Krista, který se narodil jako obyčejný člověk a Bůh zároveň. Jako Boží syn nikdy do svého života nepustil zlo a jako člověk prošel vším včetně smrti. Protože nezhřešil, smrt ho neudržela ve své moci, vstal z mrtvých a tak vytvořil most mezi člověkem a Bohem. On jsou dveře, kterými můžeme projít k Bohu a opět se s ním setkat a navázat vztah jako tomu bylo na začátku po stvoření světa. Projít dveřmi znamená předat mu svůj život se vším, co v něm bylo a je. Přiznat se ke všemu svému zlu a předat mu ho. Požádat ho, aby vstoupil do našeho života a my pak mohli být s ním spojeni. Toto znamená přejít po mostě k Bohu do jeho blízkosti.

Význam osoby Ježíše Krista je centrální v křesťanství. Bez něj není cesta ke skutečnému živému Bohu. Je to cesta, která trvá určitý čas, žádá si nás celého. Přejít po pomyslném mostě Ježíše Krista je zlomový bod našeho života. Neztrácím sám sebe, své záliby, svůj život, jsem to stále já. Ale získávám zcela novou naději, novou víru, nové hodnoty, smysl, naplnění a cíl života.

- ✚ Zde je místo pro otázku, kde dotyčný stojí. Nechme ho samotného, ať se namaluje do obrázku. Stojí daleko před mostem, dívá se na druhou stranu od mostu pryč nebo se dívá směrem k mostu, jde blíž, stojí na úpatí mostu nebo už dělá první kroky po mostě? Kde stojí a proč myslí, že tam stojí? Co brání popojít směrem k mostu? S jakými životními okolnostmi to souvisí...? Co by se muselo stát, aby přešel na druhý břeh?
- ✚ Informace, které v tuto chvíli člověk dostal, mohou být mnoho nového a nemusí vědět, jak je zpracovat, co s nimi, jak souvisí s ním dnes a tady. Ideální je sdílet své svědectví, jak jsem poznal/a Boha. Jak se odvíjela cesta přes most v mém osobním životě.
- ✚ Lidé nejsou často osloveni informacemi, ale osobním příběhem!

2. Pokání a znovuzrození

(skutečný život s Bohem)

Je třeba dobře zvážit, jestli uvedené texty číst z Bible nebo je spíš a bezprostředně převyprávět, parafrázovat a mluvit o podstatě věci.

Pokud se budeme bavit o skutečném Bohu, pak jeho vstup do našeho života musí znamenat opravdové změny. Jak k nim dojde? Kudy vede cesta? S čím souvisí?

 Pokání: Podobenství o marnotratném synu (L 15,11nn) ukazuje něco důležitého o poznání Boha: převyprávěj

- základní orientace: otec=Bůh; syn, který odešel = člověk, který žije bez Boha...
- kde začíná obrat marnotratného syna? (má nouzi, v. 15)
- možnosti jak mohl reagovat: začít krást a podvádět; hlavně se nevracet k otci – zatvrdit se
- on však šel do sebe: bez toho, že půjdeme do sebe (ULOVI: Uznáme své viny, Litujeme jich, Odvracíme se od nich, Vyznáme je) nelze dojít k Bohu. Jednoduše jde o pokání!
- marnotratný syn: Uznal svůj stav a prohřešení se vůči otci (v. 18); Litoval, že tak jednal; Odvrátil se od své dosavadní cesty (v. 18); Vyznal to (v. 21)

Bůh je skutečný a naše obrácení se k němu, musí být také skutečné – žádné na oko, na půl, jen něco. Jde o celý život, celé srdce, celou duši... Pak se věci skutečně hýbou a posouvají!

Čím může člověk začít? Dej si čas a popřemýšlej nad svým životem, svou vinou, nesnaž se omlouvat, prostě přízněj „barvu“ o svém životě jako celku nebo velmi konkrétně a pak to řekni jednoduše Bohu.

✚ Můžeme se např. domluvit, že dotyčný v rámci posunu v poznání Boha si doma v klidu udělá určitý „scan“ života. Projde si život a svou vlastní vinu i nouzi – co udělal v životě špatně, kde je na dně, neví si rady, za co by zasloužil trest (podobně jako marnotratný syn). Tento „scan“ může být rozšířen - kde by dotyčný řekl, že ve svém dosavadním životě vidí Boží zásahy a pomoc?

✚ V pokání nejde jen o konkrétní hříchy, ale i o hřích dosavadního života bez Boha. Žít bez něj znamená říkat – nejsi, nevěřím ti (podobně jako Adam s Evou – jablko je dobré a není to tak, jak říkal Bůh). Pokání je třeba vnímat jako návrat ztraceného syna – byl jsem mimo Boha, nyní se vracím

✚ **Znovuzrození** je narození se znovu, ale ne tělesně, ale tentokrát duchovně, z ducha, z Boha.

✚ Přečtěte text z J 3,3-6.

- *nemůže spatřit... vejít*: Ježíš mluví o tom, že bez tohoto znovu se narození nelze vejít do Božího prostoru, věčného života nebo jak to chceme nazvat. Je to klíčové!!!
- nejde o reinkarnaci (znovu se rození), ale o inkarnaci (rození se) Božího Ducha v člověka
- je to dar, který nemáme ve svých rukách
- znamená to, že Bůh začne přebývat v nás, stane se naší součástí (Ef 1,14). Vysvětlit, že Duch Boží

zaplní prázdný prostor v nás; stane se naší součástí; nová identita

- odevzdání se Bohu: jako bychom předali kormidlo či volant Bohu, dál je to naše loď a auto a můžeme si rozhodovat, ale už nechceme... (vysvětlit, že nejde o to, že od teď v životě všechno pustím a vzdám, protože to je na Bohu; můžu a mám se dál snažit, ale už jsem ochoten se všeho vzdát, když by to Bůh chtěl – protože vím, že On ví lépe než já – důvěřuji Mu.)
- začínáme vidět věci jinak, jsme citlivější na zlo své i v našem okolí. Začíná docházet k celkové proměně člověka od jádra – je zbaven své viny, objevuje zdroj odpuštění, lásky. Vnímá zdroj pokoje a síly pro život, chápe cíl a více a více smysl života. Začíná žít s Bohem, v Bohu.

- + Shrnutí: je třeba učinit pokání (celkově i konkrétně) - ULOV a pak prosit Boha o odpuštění, prosit za příchod Ježíše Krista do srdce (narození se v srdci) a odevzdat svůj život Ježíši Kristu.
- + Sdílejte proces svého obrácení, poznávání své viny, zcitlivění srdce pro vinu před Bohem nebo vůči lidem. Podělte se o to, jak to vypadá zcela prakticky, jak jste to zažili vy sami, jakým způsobem se Kristus narodil ve vašem srdci.
- + Pouze svědčíme, co jsme poznali a jak věříme. Nejde o přebyty argumenty, ale o seznámení s evangeliem.

3. Hřích

Navážeme na 1. lekci Evangelium (4 duchovní zákony) a připomeneme problém hříchu mezi člověkem a Bohem. Navazujeme také na předešlou 2. lekci ohledně „scanu“ života dotyčného. Co si u scanu života uvědomil? Co mu to dalo?

- + Co dělá podle něj vinu vinou? Jak ji poznává? Co s vinou obvykle lidé dělají? V čem tkví vina?
- + V Bibli znamená hřích doslova: minout cíl (hebrejsky: *šagah*), záměrné činění zlého (*chatta*), ale i nezáměrné - Nu15,22-29, být svévolný, jednat jen podle své vůle (*raša*), nebo také: přestoupení, nepravost, převrácenost, vzpoura, odmítnutí...
- + Pojdme se podívat na první hřích člověka, jak je uveden v Bibli. Gn 3, 1. 4. 5. – tyto věty hada vyjadřují jasně, že Bůh je lhář, sobec a my lidé můžeme být jako Bůh a přitom bez Boha. Žena i muž přestávají věřit Bohu a uvěřili těmto lžím.
- + **Co způsobuje hřích/vina?** Každý hřích ničí vztahy – ve výchově dětí, v manželství, mezi generacemi, pomluvy na pracovišti... Bez Boha není měřítko.
- + Zničení vztahu mezi Bohem a člověkem (Gn 3,10). Zničení vztahu mezi člověkem a zemí (Gn 3,17). Poničení vztahu mezi mužem a ženou (Gn 3,16b). Poničení vztahu sám k sobě (Gn 3,10 – stydí se). Všechny základní vztahy člověka byly poničeny.
- + **Co je kořenem hříchu?** Není to to, že něco nedodržíme, nějaký příkaz nebo zákaz. Hřích začíná i u Adama a Evy tím, že se Bohu vzdálí, že mu přestanou věřit, že ho vytěsní něčím jiným (u Adama a Evy to byly myšlenky hada). Základ hříchu je „nevíra

Bohu“. Svět a můj život se pak řítí bez základů, měřítek, smyslu a cíle života jako celku.

- ✚ Hřích není něco, pro co nás Bůh zatratí. To neudělal ani u Adama a Evy (Gn 3,21: *udělal jim kožené suknice a přioděl je*) a nedělá to ani dnes. Bůh nenávidí zlo a hřích, ale miluje hříšníka. Skrze hřích se však Bohu vzdalujeme, ztrácíme o něm představu, víru v něj, neslyšíme ho...

- ✚ **Podle čeho poznávám své zlo?** Podle čeho poznáváme svůj hřích? Nechme dotyčného mluvit. Jak si to představuje v praktickém životě? Jak by to mohlo fungovat?

Jaká je role svědomí? I podle psychologů je svědomí něco, co se vychovává (za něco se v jisté kultuře budeme cítit proviněni, v jiné to přejdeme). To, že ho vůbec máme v sobě, ukazuje na to, že jsme lidé, kteří mají poznávat zlo a dobro. Svědomí je pak určitou váhou, která má poměřit naše činy. Tuto váhu je třeba kalibrovat. Svědomí nás může oklamat. Poznání své viny je mezi mnou a Božím Duchem, který mi to ukazuje.

- ✚ Sdílejte svou zkušenost, kdy jste poznali svůj hřích. Sdílejte, co vám osobně pomáhá hřích vidět (vzpomeňme na to, jak jsme začali být citlivější na hřích, když jsme uvěřili), přiznat si ho a přinést Bohu, jako své zlo. Sdílejte, proč přiznání hříchu je osvobozující a jak je cesta přiznání a vyjití z hříchu ven úžasná oproti tomu svou vinu přikrývat, vymlouvat se...

- ✚ Vraťte se ke scanu života a pozvěte dotyčného k oslovení Boha, přiznání svých vin Bohu a k prosbě Ježíše Krista o odpuštění jeho vin. Ukažte znovu význam Ježíše Krista, jeho oběti pro odpuštění viny.

4. Odpuštění

Shodneme se asi v tom, že bez odpuštění nelze vytvářet vztahy (manželství, přátelství...). Stejně tak bez odpuštění druhým nemohu vytvářet vztah s Bohem.

- **Co je odpuštění?** Nechme dotyčného vysvětlit jeho představu.
 - prvotně je to akt vůle, nikoli pocitů (ty se mohou dostavit později)
 - znamená to pustit a nechat být, nevracet se k tomu, nevyčítat, nepřipomínat před druhým, před ostatními a dokonce ani sám před sebou
 - pokoření se, nechávám svou újmu a nevracím zpět, proto, abych mohl jít vpřed
- Přečtěte si Mt 18,21-23. Co myslíte, že znamená 77x odpustit druhému? Znamená to, že Ježíš nás učí odpouštět vždy. Proč asi?
- **Co se děje, když neodpustíme?** Nechme mluvit dotyčného.
 - osobní trápení – psychologové sami tvrdí, že je to zdroj mnohých neuróz a psychosomatických nemocí...
 - Boží neodpuštění; podle Mt 6,15 je to jediná podmínka v Modlitbě Páně
 - neodpuštění si neseme dál a předáváme ho – reagujeme na něco podrážděně, zraněně a dál dráždíme a zraňujeme. Místo aktivity začíná reaktivita!

- **Máme odpustit bezpodmínečně každému?**
 - odpuštění nezná hranice, vztahy je znát musí!
 - tomu, kdo nám ublížil (urazil, shodil, pomluvil...)
 - tomu kdo neublížil (není si možná vědom – ohrožení, nedorozumění, nepochopení), ale my s ním máme problém (někdo o nás něco řekl, ale nezná nás na tolik, aby věděl, že to tak není...)
 - druhým lidem: např. rodiče, manžel-ka, děti, autority (politici, úředníci...), skupiny (rómové, komunisti...),
 - Bohu, ač se proti nám neprovinil (nemoc, životní okolnosti, těžké dětství...)
 - sám sobě (vizáž, schopnosti,...)

- **Motiv odpuštění:** Přečtěte Mt 18,23-35. Ko 3,13Co se z tohoto textu dozvídáme o odpuštění?
 - každému z nás lidí odpouští Bůh velmi mnoho
 - odpouštíme druhým, protože jsme si vědomí obrovského odpuštění ze strany Boží. Motiv odpuštění je to, že nám Bůh odpouští. Kdo zažívá odpuštění, odpouští druhému
 - neodpuštění vůči člověku ničí vztah vůči Bohu

- Co se ještě dozvídáme o odpuštění podle L 7,40 - 50?
 - Co si můžeme uvědomit na příběhu z L 7,36nn (kdo je víc změněn jako člověk? Projeví se Boží odpuštění prakticky v chování nebo je to jen vnitřní pocitová záležitost?)

- Zadání do příště. Pokus se sám pro sebe nakreslit svou mapu vztahů. V jakých vztazích žiji, kdo je mi blízko, kdo dál. Použij např. barvy k vyjádření vřelosti nebo naopak neodpuštění. Projdi si, komu ve svém životě potřebuješ odpustit.

5. Modlitba

Vraťte se nejdřív ke vztahové mapě. Co si na ní uvědomil dotyčný? Dalo mu to něco? Měl by něco podniknout v rovině svých vztahů? Co konkrétně?

- Nejde o naučené texty, nejde o přeřikání něčeho naučeného, ale jde o rozhovor. Věřím, že mě Bůh slyší stejně reálně, jako já k němu mluvím.
- Modlitba patří do života křesťana jako něco přirozeného – komunikace = vztah. Víra v Boha není o přesvědčení, zda Bůh existuje, ale věřit znamená především mít vztah, milovat (Dt 6,5)
- V Bibli čteme a ve svém životě zažíváme: *Neboť každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá, a kdo tluče, tomu bude otevřeno* (L 11,10). *Budte bdělí a prostě v každý čas* (L 21,36),
- Sdílejte svou zkušenost vyslyšené prosby. Uvedte poctivě, že Bůh jedná různě a mnohdy věci řeší jinak, než čekáme.
- Modlitba je jako: Tatínek pozoroval svého malého chlapce, který se snažil vší silou odsunout velmi těžký květináč s květinami. Dítě se namáhalo, supělo, rudlo, ale nepodařilo se mu květináč posunout ani o jeden milimetr. „Použil jsi opravdu všechny své síly?“ zeptal se ho tatínek. „Ano,“ odpověděl chlapec. „Ale ne, to víš, že ne,“ odpověděl mu táta, „ty jsi mě totiž nepoprosil, abych ti pomohl.“ Modlit se znamená použít všechny své síly!

 Modlitba jako setkání - Abych se mohl setkat s Bohem, musím se předně setkat *sám se sebou*, být sám u sebe

(roztěkané myšlenky, chaos...). Když nejsem u sebe doma, nemůže mě Bůh zastihnout, kdyby ke mně chtěl přijít! Být *sám s Bohem* to je počátek modlitby – ne slova. Modlitba tedy začíná *vůlí, ne slovy*.

Modlitba nemusí být zbožná, má být pouze pravdivá. - svůj nedostatek, svou touhu, neschopnost stačit sám sobě a svému životu. - svůj hřích a své stinné stránky. - svůj strach a své zoufalství. – své radosti a štěstí...

Modlitba jako rozhovor

Můžu zavolat a zároveň vím, že mi může být zavoláno – svoboda (jakmile se to stane „musím“, není to ono...). Bůh modlitbu nepotřebuje, ale chce... Boha nesmíme používat jako *odpadkový koš* – házet do něj své odpadky... a jít. Máme mu dát možnost, aby něco řekl. Je to podobné jako návštěva u doktora – nepočkáme ani na recept a už odcházíme!

Modlitba jako mlčení před Bohem

Bůh nemluví vždycky okamžitě. Bůh s námi chce také jen tak být. Ž 16,11! Pouhá Boží přítomnost je proměňující a uzdravující – i beze slov.

Pevné místo modlitby

- Zdravé napětí mezi spontánností a plánováním. Modlitba by neměla sklouznout do „musím“ ani jen do „chce se mi“. Je to o tom hledat správnou rovnováhu.
- Je dobré najít si každý den určitý čas, opakovanou příležitost. Vyhradit si prostor.
- Když mluvíme často s nějakým jiným člověkem a mluvíme do hloubky, po čase ho známe docela dobře. Stejně je to i s Bohem. Každodenní modlitba přináší duchovní růst a posun.

Překážky vyslyšení modliteb

- *motiv, které se týkají našeho sobeckého já: (Jk 4,3)*
- *hříchy, které nebyly očištěny: (Iz 59,2)*
- *neposlušnost: (Př 28,9)*
- *nevěra: (Jk 1,6-7)*
- *konflikty s druhými lidmi, hřích: (Mk 11,25).*

 Můžeme dotyčnému navrhnout, aby pokud to ještě neudělal, oslovil do příště Boha v modlitbě. Pokud chce hledat Boha, pak začít s ním komunikovat je základ. Pokud už to udělal, lze navrhnout pravidelnou modlitbu např. ráno nebo večer, třeba ve stejný čas společně s dotyčným na dálku.

6. Bible

Důvěryhodnost

- Jednota, kompatibilita, vnitřní ucelenost i přes délku období vzniku víc než 1500 let a víc jak 40 autorů různých postavení a vzdělání (od rybářů až po krále).
- Časový rozdíl mezi originálem textu Nového zákona a kopií 50-300 let, kopií 5000 řecky, 8000 latinsky, 1000 v jiných jazycích. Pokud nevěříme textům Nového zákona, pak musíme odmítnout i veškerou starověkou literaturu.
- Přesnost textů i po 2000 letech. Qumránské jeskyně a svitek prorocví Izajáše – naprosto shodný text. (také části *Tóry, Jo, Sd, 1. 2. S, 1.2Kr, Jer, Ez, malí proroci, Ž, Př, Job, Pí, Rt, Pl, Kaz, Es, Da, Ezd, Ne, 1. 2. Par.*)
- Obstojí v kritice archeologů. Objevení města Týr, v jehož existenci historikové nevěřili (objeveno archeology ve 20. st.); Archeologové svými objevy jen potvrzují tvrzení Bible.¹
- Je realistická: nezatajuje selhání význačných postav (patriarchové Gn 12; 49; David; chyby, slabosti velkých apoštolů (Petrovo trojí zapření; nechápavost srdce apoštolů Mk 6,52; apoštolové bez víry L 8,25; L 9,40 nn...)

Historie:

- Kánon Starého zákona byl uzavřen v 1. století po Kr. Kánon Nového zákona ve 4. st. po Kr. Starý zákon je psán převážně hebrejštinou, pouze místy

¹ McDowel, J. *Nové dokazy - ktoré vyžadujú rozhodnutie*. Creativpress, Bratislava. 2006. s. 531.

aramejštinou. Nový zákon řečtinou a aramejštinou. Stojí za zmínku legenda o překladu Septuaginty (<http://cs.wikipedia.org/wiki/Septuaginta>).

- Lze vypůjčit od kazatele hebrejskou a řeckou verzi a jako zajímavost ji ukázat.

Důležitost

- Pokud chceme, abychom svým životem odráželi Boha (naše identita = obraz Boží), pak potřebuje k tomuto vykreslení co nejvíce odstínů Božího charakteru. Obrazně řečeno potřebujeme širší a širší škálu odstínů barev, aby obraz byl, co nejvěrnější. Z Bible poznávám odstíny Božího charakteru a jednání s námi lidmi. Poznávat Bibli znamená poznávat sebe a zároveň Boha.
- Bible je jako obraz: SZ je pozadí a kontext, NZ je hlavní postava, epištoly jsou dokreslením detailů... Nebo je Bible jako noční obloha: čím déle se díváš, tím více objevuješ!
- Jde o dopis Boha nám lidem. Bibli sepsali lidi, ale inspirovaní Božím zjevením. Praxe pak prověřila, zda je to k životu či ne. Bible je jediné historicky objektivní měřítko, bez kterého bychom byli odkázáni jen na subjektivní pocity.

Obsah Bible

- 66 knih, 39 + 27 (3x9)
- Základní orientace – Starý zákon: Tóra (5 knih Mojžíšových), proroci (knihy Samuelovy a Královské, velcí a malí proroci), spisy (všechno ostatní). Nový zákon: 4 evangelia, Skutky, epištoly...

- K jednotlivým knihám můžeme dát krátký komentář; vzpomenout, co nás kdy oslovilo nebo kterou knihu máme nejraději a proč.

Jak ji četl Ježíš a první apoštolové?

- autorita Mt 5,18 (nepomine ani tečka) a Mk 14,49 (naplnila)
- L 24,32 (vykládal, otvíral)
- J 5,39 (Písmo není spasitelné)

Jaký potenciál má Bible, když ji čteme?

- čistí, posvěcuje = proměňuje (J 17,17) – postupná plastika, kdy za pár let vypadám jinak! Každodenně, pravidelně!
- sytí mě (Mt 4,4)
- poznat Ježíše Krista J 5,39
- vyzbrojuje - meč Ducha svatého (Ef 6,17)
- aby se naše víra mohla vyvíjet zdravě, odhalit falešné představy (Tt 1,9)

Jak číst?

- denně s modlitbou Jz 1,8
- s očekáváním, vírou a touhou 1Pt 2,1-2
- nebýt jen posluchač, ale přenášet to do praktického života (Jk 1,22), takže to, čemu rozumím z textu, přináší otázku: jak se to projeví v mém životě?
- ptát se, co to znamená pro můj život dnes?

Zde můžeme nabídnout, pozvat druhého ke společnému čtení. Budeme číst spolu některé z evangelií a pak můžeme mluvit o tom, co nás oslovilo, čemu nerozumíme, co text říká.

7. Církev

Pokusme se v začátku dotyčného rozprávát a nechat ho vyjádřit jeho zkušenosti a představy o církvi. Jaká je, k čemu existuje, historie církve, osobní zkušenosti?

Proč tolik církví?

- Vysvětleme základním způsobem, že existuje ŘKC na západě Evropy (západní Evropa je více racionální), Pravoslavná církev na východě (východní Evropa a Asie je více „mystická“), protestantské církve vznikaly od 16. století (dnes u nás: baptisti BJB, metodisti ECM, evangelíci CČE, husiti CČSH, Církev bratrská CB,...)
- Je to dáno historickým vývojem, neochotou církve se měnit a reformovat, ale i důrazy, které byly přinášeny různými silnými osobnostmi. Je to záležitost nás lidí, nikoli Boha.
- Všechny církve mají ovšem stejný základ – Ježíše Krista a stejné evangelium. Rozdíly jsou v projevech a tradicích.

Proč církev?

- Je to podobné jako uhlík z ohniště. Když ho vyndáme z ohniště, rychle vychladne. Když zůstane v ohništi, zůstane déle žhavý. Člověk potřebuje druhé jako zrcadlo, jako povzbuzení, pro sdílení zkušeností, otázek, společné hledání pomáhá hledat.
- Církev není něco – kostel, ale církev jsou lidé. Původní řecké slovo – eklesia „zavolání“, „vy-volání“ ze starého způsobu života k novému s Ježíšem. Do církve tedy patří jenom ti lidé, kteří se obrátili a jsou skrze Ježíše zachráněni.

- Člověk na své cestě potřebuje druhého člověka. Individualismus vede k extrémismu, sektářství, blouznění bez sebereflexe anebo k vychladnutí duchovního života.
- Obraz těla – může být malíček bez ruky? (smysl společenství víry: vztahy, podpora, růst, nemocnice, policie, vojsko, škola...) Upozorněte, že uvěřit neznamená opustit svá dosavadní přátelství.
- Místo, kde nemusím nosit masky, hrát role a nikdo mě neodsuzuje, nezávidí, nepomlouvá a nepoměřuje se se mnou. Takové místo je nesmírně ozdravné a všichni po něm touží.

Jak přemýšlel o církvi Ježíš?

- Mt 16,13 – 20:
 - v. 18: Ježíš buduje církev (jde mu o ni)
 - v. 18: církvi je dána zvláštní moc, ani brány pekelné/smrti ji nepřemohou (je v ní jistá ochrana duchovního života)
 - v. 19: má klíče od nebeského království (kdo by z nás někomu svěřil klíče? Ježíš musí církvi velmi důvěřovat)
 - v. 19: odmítneš... přijmeš... církvi svěřena obrovská zodpovědnost (její rozhodnutí mají být tak dobrá, že i samo nebe je bere za svá) Realita pokulhává...
- Ježíš s církvi počítá, on sám ji buduje, věří ji...

Poslání církve

- a) oslavovat Boha Ř 15,5-6 (na čem, na kom má být vidět, že Bůh je dobrý, spravedlivý, milující než na nějakých konkrétních lidech?)
- b) nést evangelium světu: Mt 28,18-20 (církve zde není sama pro sebe; nemá odpovídat na své vlastní otázky vzniklé svou subkulturou; je zde pro

všechny lidi a má odpovídat na otázky a potřeby okolní společnosti, žít v tomto světě nikoli ve svém kostele)

- c) budovat společenství (koinonia - podílet, sdílet, blízkost) Žd 10,24nn. Vytvářet prostředí vzájemnosti, pomoci, růstu. Místo, kde se žije podle Božích principů nikoli podle hlavního proudu světa.

✚ Možná je čas dotyčného pozvat do církve, na skupinku, akci...

8. Duchovní svět

- Doporučit ke zhlédnutí před touto lekcí: DVD Psychotronika, KMS Praha nebo: www.youtube.com/watch?v=bWNwIUBUVmE
- Je dobré, když se dobře připravíme a zjistíme si, co nejvíce o duchovních proudech, se kterými má dotýčný zkušenost. Naše dobrá orientace v daném tématu je nutná, abychom mohli mluvit o duchovním světě.
- Duchovní vlivy, síly, bytosti existují a funguje to! Někdy jde o kamufláž, jindy o setkání se skutečným duchovním (kartářky, horoskopy, psychotronika, věštění, vyvolávání duchů zemřelých...). Měl dotýčná někdy zkušenost s „duchovním“?
- **Bible** rozlišuje jednoznačně mezi duchovním světem, který má zdroj v Bohu a duchovním světem ve vzpouře proti Bohu.
- Víra je jistými dveřmi do duchovního světa. Důvěrou navazujeme vztah. Pokud ho navazujeme s duchovním světem, který je ve vzpouře k Bohu, pak na nás tento svět bude mít vliv. Bude nás odvádět od skutečného Boha, bude nás zotročovat více a více, pěstovat závislost a nutnost doptávání se.
- **Dt 18,10-14; Sk 19,18-20** (Lv 19,31; Oz 4,12-14). Okultismus, věštění, čarodějnictví, zaklínání, vyvolávání duchů zemřelých, formy jasnovidectví jsou Bohu ohavností a duchovním smilstvem!!! Jsou zde dva břehy: Boží a ten druhý. Vysvětlit biblický pohled na vysoko postaveného anděla nebo Lucifera (světlohoše) a jeho vzpouru a pád spolu se stržením 1/3 tvorů nebe (Iz 14,12-15; Zj 12,4)

-
- **Konkrétní praxe:**
 - věštění: geopatogenní zóny, proutkaření, kyvadélka, karty, křišťálová koule, jasnovidectví, čtení z ruky, z rukopisů, snů (snáře). Astrologie: horoskopy, práce se zvěrokruhem (Iz 47,12-13)
 - okultní léčitelství: léčitelé s kyvadélky, předávání energie, Reiki, práce s aurou, uzdravování skrze kameny – krystaly, určité druhy akupunktury, homeopatie ve svém základu,...
 - magie, čarování: talismany, pověry, jakýkoli způsob, kdy skrze nějaký úkon ovlivňujeme a uvolňujeme síly (duchovní, života...).
 - psychotronika, parapsychologie
 - spiritismus: vyvolávání duchů, kontakt, komunikace se zemřelým,...
 - uctívání jiných bohů: jiná náboženství než víra v Hospodina jako jediného Boha
 - některé bojové sporty, jóga (jako filosofie) a jiná cvičení spojená s prací s vlastní energií a vyprazdňováním mysli
 - aj.
- **Princip „doptávání se“:** Věštění, astrologie, léčitelství, psychotronika stojí na principu „doptávání se“. Je jedno jaké se k tomu používá medium (karty, kyvadélko, horoskop, hvězdy, kávová sedlina...), ale princip je vždy stejný – dotýčný se doptává v duchu a dostává odpovědi. Odpovědi, kterých nemohou v některých případech být nositeli energie nebo

nějaký typ proudění. (Např. znalost odhadní ceny starožitnosti na momentálním trhu.)

- Kdo dává odpovědi? Kdo tedy léčí? Kdo říká, co se stane a jaká budoucnost nás čeká? Bůh to není!
- **Potřeba se od těchto věcí distancovat**, a pokud jsme s nimi něco měli v minulosti, jasně a konkrétně věc vyznat Bohu jako hřích. Obrazně řečeno uzavřít otevřené dveře a nechat Boha nás očistit od pošpinění se „temnotou“. Nabídněme dotyčnému společnou modlitbu za tyto věci, pokud je za co se modlit a vyznávat.
- K promýšlení – jiné silné destruktivní vlivy pro duchovní život: neodpuštění, vzpoura proti autoritám, závislosti, pýcha,...